

ЧИ ПОТРІБНІ В ОСВІТІ РЕЙТИНГИ

Гопта К., *студент*
Політехнічний технікум КІ СумДУ

Протягом останніх 10-15 років у різних країнах світу почали розроблятися і широко застосовуватися різноманітні методології та підходи до визначення рейтингів університетів, або, як їх називають у Великобританії, league tables. Визначення певного інтегрального показника якості діяльності вищих навчальних закладів, яким є їхній рейтинг обумовлене необхідністю взаємного визначення навчальних програм і університетів у Болонському просторі, викликане потребами як ринку праці, з метою його орієнтації на випускників тих чи інших університетів, так і абітурієнтів та їхніх батьків під час вибору місця майбутнього навчання.

Актуальність полягає в інтенсивності використання даного поняття в контексті освітніх послуг, висвітлення чинників розповсюдження рейтингів, дослідження принципів проведення рейтингового оцінювання та його впливу на абітурієнтів, викладачів, роботодавців.

Системи рейтингового оцінювання ВНЗ з великим успіхом працюють країнах Європейського союзу, Росії, США, Австралії, Китаю, але є новими для України.

Існує різниця між системою рейтингів ВНЗ передових держав світу та системою оцінки якості освіти в нашій країні. Основні відмінності – система рейтингування ВНЗ на 100% незалежна від офіційних державних структур й таким чином нівелює їх вплив на оцінку якості освіти. Рейтинги представляють об'єктивну, прозору інформацію про якість освітніх послуг ВНЗ.

Система рейтингування ВНЗ постійно координується та вдосконалюється, прикладом цього можуть слугувати затверджені 20 травня 2006 року Міжнародною Експертною Групою з Ранжирування (до якої входять представники 19 країн) «Берлінські принципи визначення рейтингів ВНЗ».

Спробуємо з'ясувати зиски від рейтингової системи для кожної людини. Кожен може знайти для себе інформацію про оцінку якості освітніх послуг. Для навчального закладу ринок освітніх послуг висуває все більш вимоги до вищих навчальних закладів. Майбутні абітурієнти постійно будуть намагатись вступити до тих закладів, що є оптимальним вкладенням часу та грошових коштів у своє навчання. Важливу роль в процесі такого вибору будуть відігравати рейтинги. Опублікована в ЗМІ рейтингова інформація про університети та інститути – слугуватиме своєрідним зворотнім зв'язком, що допоможе даним учбовим закладам виявляти недоліки в своїй роботі і вчасно коригувати навчальні плани. Для роботодавців стане можливим вирішення кадрових проблем, скорочення витрат на підготовку працівника, підвищення ефективності праці, підвищення репутації компанії та визнання компетентності її співробітників в очах клієнтів, підвищення конкурентоспроможності організації.

Принципи рейтингового оцінювання, на нашу думку мають полягати у прозорому, об'єктивному моніторингу якості освіти; критерії оцінювання повинні бути зрозумілими й відповідати поставленим цілям; результати рейтингового оцінювання мають висвітлювати ЗМІ; впроваджувати в Україні принципи міжнародної експертизи та системи рейтингового оцінювання вищих навчальних закладів (ВНЗ) з використанням методик, накопичених ЮНЕСКО; брати участь у створенні в Україні сучасної інформаційної інфраструктури з розгалуженою мережею інформаційних зв'язків, розроблення інформаційних ресурсів в галузі освіти, її інтеграція до європейського, світового простору; сприяти об'єднанню національної системи освіти в європейський простір з єдиними вимогами і стандартами та усуненню наявних перепон на шляху мобільності студентів, викладачів.

Таким чином, на тлі підвищення уваги, дискусій та суперечок навколо рейтингів університетів і навчальних програм вони продовжують з'являтися. Визначення цих рейтингів, безперечно, відповідає потребам суспільства.

Керівник: Романченко Т.В., *викладач*